

ZASADY PISANIA PRACY LICENCJACKIEJ STUDIA STACJONARNE I STOPNIA KIERUNEK PIELEŃNIARSTWO rok akademicki 2023/2024

1. Praca licencjacka ma charakter pracy kazuistycznej, czyli studium przypadku

Człowiek zdrowy, chory, rodzina. Praca dyplomowa powinna mieć **charakter praktyczny** tzn. diagnozować i rozwiązywać konkretny problem adekwatnie do przyjętych efektów kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo.

2. Przestrzeganie zasad etyki podczas prowadzenia badań.

Studenci studiów I stopnia, przygotowujący pracę licencjacką w ramach, której prowadzone będą badania naukowe z udziałem ludzi (**praca kazuistyczna**) i wykorzystaniem dla potrzeb badania ich danych osobowych, zobowiązani są zagwarantować przebieg badania naukowego, zgodnie z obowiązującymi zasadami etyki badań naukowych tak, aby nie naruszyć dóbr osobistych osób deklarujących chęć uczestnictwa w badaniu. Student zobowiązany jest przed rozpoczęciem badań poinformować osobę deklarującą chęć uczestnictwa w badaniu o jego zakresie i celowości.

3. Budowa pracy licencjackiej:

- Strona tytułowa
  - Ewentualne podziękowania
  - Spis treści
  - Wykaz używanych skrótów
- I. Wstęp
- II. Założenia i cele pracy
- III. Materiał i metoda badań
- IV. Wyniki
- V. Dyskusja i omówienie wyników
- VI. Wnioski
- VII. Streszczenie
- VIII. Piśmiennictwo
- IX. Wykaz tabel (o ile występują w pracy)
- X. Wykaz rycin (o ile występują w pracy)
- XI. Wykaz fotografii (o ile występują w pracy)
- XII. Aneks

12.1. Załącznik 1. Zobowiązanie osób prowadzących badanie (w przypadku pracy kazuistycznej).

12.2. Ewentualne pozostałe załączniki – każdy numerowany osobno.

12.3. Załącznik .... Oświadczenie studenta (autora pracy).

Praca powinna być napisana edytorem tekstu (MS Word), czcionką **Times New Roman**; wielkość liter: **12**, interlinia 1,5 wiersza, marginesy – **po 2,5 cm górny i dolny; 3,5 cm margines lewy; 1,5 cm margines prawy - ustawione jako „lustrzane odbicie”**. Strony powinny być ponumerowane (oprócz strony tytułowej).

4. Wszystkie części pracy muszą być odpowiednio ponumerowane i nazwane.

Rozdziały główne należy oznaczać cyframi rzymskimi, podrozdziały – arabskimi, np.:

I. WSTĘP

1.1. Tytuł podrozdziału, np.: Ocena stanu odżywiania

1.1.1. Wywiad i badanie ogólnolekarskie

1.1.2. Badanie antropometryczne

1.1.3. Badanie biochemiczne

1.2. Ocena sposobu żywienia

II. ZAŁOŻENIA I CELE PRACY

III. MATERIAŁ I METODA

Tytuły rozdziałów (numerowane cyframi rzymskimi) mogą być pisane drukowanymi literami. Elementy pracy, nieoznaczone ani tytułem, ani specjalną numeracją, a będące częściami składowymi tekstu poszczególnych rozdziałów, odznacza się akapitem.

5. Strona tytułowa

Jest wzorem jednakowym w Akademii Łomżyńskiej i obowiązuje na wszystkich kierunkach. Wzór strony tytułowej znajduje się na stronie internetowej Wydziału Nauk o Zdrowiu AŁ.

6. Tytuł pracy

Powinien być krótki, językowo poprawny, budujący u czytelnika pozytywne nastawienie, jasno informujący o treści zawartej w opracowaniu. Temat pracy powinien być adekwatny do efektów uczenia przyjętych dla danego kierunku studiów i zgodny z tematem zatwierdzonym decyzją Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia w "Karcie tematycznej pracy".

7. Spis treści

Powinien zawierać wykaz wszystkich części pracy z podaniem strony, na której rozpoczyna się dana część. Musi być napisany w sposób przejrzysty, z zaakcentowaniem poszczególnych części pracy.

WZÓR:

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	5
I. WSTĘP	6
1.1. Ogólna charakterystyka cukrzycy typu 2.....	8
1.1.1. Czynniki ryzyka rozwoju choroby.....	12
1.1.2. Objawy cukrzycy	13
1.2. Rola diety w cukrzycy typu 2.....	15
1.2.1. Podstawowych składniki odżywcze.....	22
1.2.2. Regularność spożycia posiłków.....	30
II. ZAŁOŻENIA I CELE PRACY	42
III. MATERIAŁ I METODA BADAŃ	43
itd.	

8. Wykaz skrótów

Powinien zawierać wszystkie skróty użyte w pracy, ułożone alfabetycznie, z wyjątkiem skrótów potocznie znanych typu: np., cm, dr, itp., itd.

WZÓR:

WYKAZ SKRÓTÓW

BMI	- <i>Body Mass Index</i>	- Współczynnik masy ciała
DNA	- <i>Deoxyribonucleic acid</i>	- Kwas deoksyrybonukleinowy
WHR	- <i>waist-hip ratio</i>	- Stosunek tali-biodra

Wykaz skrótów powinien być ułożony alfabetycznie.

9. Wstęp

Powinien mieć charakter ogólny, historyczny lub teoretyczny, poglądowy. Celem wstępu jest wprowadzenie w badaną problematykę, ukazanie intencji autora i przygotowanie czytelnika do lektury głównej części pracy. We wstępie należy zarysować problem, przedstawić wybrane twierdzenia teoretyczne oraz umożliwić wyprowadzenie z nich celu pracy. Nie powinien przekraczać 1/3 objętości pracy.

Przytaczanie cudzych poglądów i wniosków

Cytaty, czyli dosłowne przytaczanie słów innego autora, wymagają zastosowania przypisu i należy go wziąć w cudzysłów. **Bez tego typograficznego zabiegu popełniany jest plagiat!** Przy pierwszym wymienianiu nazwiska autora cytowanej pracy można podać imię, przy kolejnym już tylko pierwszą literę imienia lub pisać wyłącznie nazwisko.

10. Założenia i cele pracy

Zawierają założenia wyjściowe, które autor chce udowodnić. Założenia pracy powinny być zaprezentowane w taki sposób, by każdy czytający zrozumiał bezbłędnie intencje badacza. Cele pracy muszą być jasno i bardzo dokładnie sprecyzowane, określone w punktach, w formie zdań twierdzących.

11. Materiał i metoda badań

Praca kazuistyczna

Material. Charakterystyka badanego pacjenta.

Metoda. Zawiera informacje na temat wykorzystanych w badaniach metod oraz opis metody pracy naukowej informujący, jak prowadzono badanie (metoda – indywidualnego przypadku, z wykorzystaniem procesu pielęgnowania).

12. Wyniki badań

Analiza wyników badań własnych w oparciu o opis przypadku i skonstruowany proces pielęgnowania.

Opis przypadku: wywiad środowiskowo-rodzinny, wywiad chorobowy, stan aktualny.

Proces pielęgnowania - propozycja opieki pielęgniarskiej, z rozpoznaniem stanu biologicznego, psychicznego, społecznego, kulturowego i duchowego, określeniem podejmowanych celowych i planowych działań przyczyniających się do utrzymania lub zmiany dotychczasowego stanu zdrowia oraz ocena uzyskanych wyników.

Uwzględnienie w opisie wszystkich etapów procesu pielęgnowania.

13. Dyskusja i omówienie wyników

Analiza wyników własnych w odniesieniu do wyników publikowanych przez innych autorów. Ta część pracy dowodzi o znajomości poruszanej problematyki przez licencjata i dojrzałości naukowej w ustosunkowywaniu się do uzyskanych wyników własnych czy też publikowanych w literaturze przedmiotu.

14. Wnioski

Są kwintesencją wyników pracy. Muszą być sformułowane w sposób jasny, prosty, dający odpowiedź na postawione cele pracy i uporządkowane w kolejności przyjętych założeń.

Powinny być wypunktowane.

Powinny uwzględniać:

- ocenę stopnia osiągnięcia lub nie osiągnięcia celu/celów,
- wytyczenie wskazówek dla klienta/pacjenta (praca kazuistyczna),

- przewidywane efekty (praca kazuistyczna),

15. Streszczenie

Jest samodzielnym tekstem, który powinien informować w sposób zrozumiały, również osoby nieznające dokładnie tematu, o zawartości pracy. Ukazuje istotne i najważniejsze informacje prezentowane w poszczególnych rozdziałach (wstęp, cele pracy, materiał i metoda, wyniki, wnioski). W streszczeniu **nie cytuje się** piśmiennictwa.

16. Wykaz piśmiennictwa

W pracy nie powinno być mniej niż 30 pozycji aktualnego piśmiennictwa dotyczącego omawianego zagadnienia z ostatnich 10 lat. Wykorzystanie starszych źródeł jest dopuszczalne jedynie przy braku aktualnych doniesień. Wykaz powinien zawierać publikacje innych autorów, do których odwoływano się w pracy i powinien być ułożony według **kolejności cytowania** (a nie w porządku alfabetycznym); w tekście pracy odnośniki piśmiennictwa mają być numerowane liczbami arabskimi i zapisane w nawiasie kwadratowym.

Czasopismo

Należy wpisać wszystkich autorów cytowanych prac, inicjały imion, tytuł pracy, skrót nazwy czasopisma zgodny z Medline, rok wydania, numer, strony.

Sadowska J., Kałdońska K.: Ocena sposobu żywienia i stanu odżywienia dzieci chorych na cukrzycę typu 1. Bromatologia i Chemia Toksykologiczna, 2009, 42(2), 137–146.

lub, gdy jest więcej niż 3 autorów:

Kuźnar-Kamińska B., Batura-Gabryel H., Brajer B. i wsp.: Analiza zaburzeń stanu odżywienia u pacjentów z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc. Pneumonologia i Alergologia Polska, 2008, 76, 327–333.

Wydawnictwo zwarte

W przypadku wydawnictw zwartych należy podać: nazwisko autora, inicjał imienia, tytuł rozdziału, tytuł książki, z której rozdział pochodzi, redaktora wydania, wydawnictwo, rok wydania, strony.

Gajewska D.: Kamica pęcherzyka żółciowego [w:] Podstawy dietetyki, pod red. Bujko J. Wydawnictwo SGGW, Warszawa 2006, 107–116.

Podręcznik / książka

W przypadku korzystania z książki: nazwisko autora, inicjał imienia, tytuł rozdziału, tytuł książki, wydawnictwo, rok wydania, strony.

Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka. Żywienie zdrowego i chorego człowieka. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007, 425–435.

W przypadku korzystania z książki, która jest tematycznie związana z pisaną pracą: nazwisko autora, inicjał imienia, tytuł książki, wydawnictwo, rok wydania, (można nie podawać zakresu stron).

Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka. Żywienie zdrowego i chorego człowieka. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007.

Notka biograficzna aktów normatywnych

Notka bibliograficzna aktów normatywnych powinna zawierać: tytuł normy prawnej, gdzie publikowana (Dziennik Ustaw, Monitor Polski, Dziennik Urzędowy Ministerstwa), numer, rok wydania.

Ustawa o Bezpieczeństwie żywności i żywienia z dnia 25 sierpnia 2006r. (Dz.U. Nr 171 poz. 1225 z 2006r. z późn. zm.).

Doniesienia zjazdowe

w przypadku cytowania doniesienia zjazdowego (konferencyjnego) należy podać nazwisko autora, inicjał imienia, tytuł wystąpienia zjazdowego, pełną nazwę konferencji wraz z jej tytułem, miejscowość, rok oraz numery stron streszczenia, na jakich znajduje się doniesienie zjazdowe.

Dudziak K.: Znaczenie ładunku glikemicznego diety w rozwoju chorób metabolicznych i w patogenezie późnych powikłań cukrzycy typu 2 w populacji dolnośląskiej. V Konferencja Koła Naukowego Doktorantów BIOMED Akademii Medycznej we Wrocławiu „Doktoranci napędem rozwoju nauki”, Mieroszów 2012, 8.

Dopuszcza się cytowania jedynie 3 autoryzowanych źródeł internetowych z koniecznością podania całej ścieżki dostępu do strony internetowej oraz datą jej pobrania. Strony internetowe należy traktować, jako kolejną pozycję piśmiennictwa.

W pracy należy używać wykazu piśmiennictwa w formie, np. [2, 6, 9], a nie stosować przypisy na dole strony. W tekście, prace pozycje piśmiennictwa powinny być cytowane w nawiasach kwadratowych przed kropką kończącą zdanie.

17. Wykaz tabel/rycin/fotografii

Jeżeli takie znajdują się w całej pracy należy je zamieścić w wykazie. Należy zapisać numer tabeli/ryciny/fotografii, tytuł oraz numer strony, na której się na znajduje. Należy wybrać jeden ze sposobów zapisu oznaczania tabel/ryciny/fotografii i w sposób jednolity stosować w pracy.

Tab. I. Nawyki żywieniowe	5
lub	
Tabela I. Nawyki żywieniowe	5
Ryc. 5. Regularność spożywania posiłków	45
lub	
Rycina 5. Regularność spożywania posiłków	45
Fot. 3. Przykładowe I śniadanie.....	41
lub	
Fotografia 3. Przykładowe I śniadanie	41

Każdy z wykazów powinien być zrobiony na nowej stronie.

Tabele należy numerować kolejno - cyfrą rzymską, a tytuł umieszczać nad tabelą.

Ryciny i fotografie powinny być numerowane cyfrą arabską, a tytuł powinien być umieszczony pod nimi.

WZÓR:

Tabela I. Zalecany rozkład procentowy energii całodziennej racji pokarmowej na poszczególne posiłki [12].

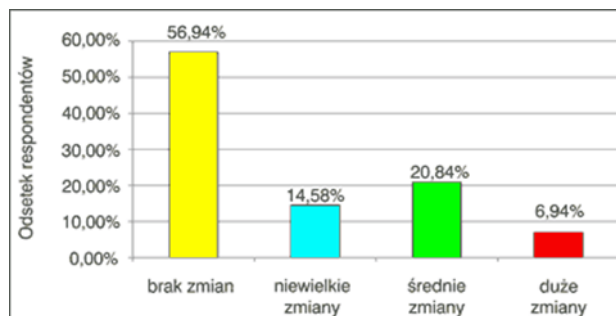
Rodzaj posiłków	Liczba posiłków w ciągu dnia		
	3	4	5
I śniadanie	30-35	25-30	25-30
II śniadanie	–	5-10	5-10
Obiad	35-40	35-40	35-40
Podwieczorek	–	–	5-10
Kolacja	25-30	25-30	15-20

Jeżeli tabela/rycina/fotografia jest w całości skopiowana z literatury przedmiotu musi być podane źródło jej zamieszczenia pierwotnego, zgodnie z wykazem w piśmiennictwie, lub

Tabela I. Zalecana dobową podaż kalorii.

BMI/kg mc./m ²	Zapotrzebowanie energetyczne/kg mc.
< 19,8	35-40
19,8-29	30-32
> 29	24-25

Źródło: Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. PZWL, Warszawa 1996, 427 [32].

Ryc. 1. Nasilenie zmian nawyków żywieniowych w czasie leczenia ortodontycznego [34].

18. Aneks – załącznik

Jest zbiorem materiałów o różnym charakterze, których umieszczenie w tekście głównym lub nawet w przypisach, byłoby nieuzasadnione merytorycznie albo utrudnione ze względu na ich objętość. Musi to być zobowiązanie osób prowadzących badanie o anonimowości oraz ewentualnie pozostałe: formularz ankiety, standard postępowania, kserokopie aktów prawnych. Załączników może być kilka i każdy o innym charakterze. Muszą być one ponumerowane. Czytelnik pracy musi być poinformowany w tekście o istnieniu załącznika.

WAŻNE!!!

Poniższe załączniki **muszą być zawarte w każdej pracy.**

Praca kazuistyczna

Załącznik 1. Zobowiązanie osób prowadzących badanie

Skan w/w dokumentu zostaje umieszczony w pracy.

Wzór dokumentu do pobrania ze strony internetowej.

Załącznik ... (wpisujemy stosowny numer załącznika). Oświadczenie studenta

Niniejszy dokument stanowi ostatnią stronę pracy dyplomowej.

Wzór dokumentu do pobrania ze strony internetowej Wydziału Nauk o Zdrowia AŁ.

19. Objętość pracy

Nie powinna być mniejsza niż 30 stron, natomiast nie większa niż 50 stron.